

Průzkum okolí a skicování terénu

Zaměření na přírodní krajinné prvky a stanoviště

Cíl: Žáci jsou vybídnuti k mapování a zaznamenání všech forem života, které potřebují využívat zkoumané prostředí, nejen jeho lidské uživatele.

Při průzkumu okolí, tvoření map, plánů a terénních skic je důležité žáky vyzvat, aby zaznamenávali spatřené přírodní prvky, rostliny a stanoviště, stejně jako člověkem vytvořené struktury. Tento holistický pohled jim pomůže pochopit naši lidskou odpovědnost za rostliny a živočichy, kteří jsou závislí na prostředí, ve kterém žijí a které člověk svojí činností přetváří.

Je také užitečné během průzkumu okolí vnímat a zaznamenávat 'charakter místa'. Ten je často ovlivněn přírodními prvky v daném místě, například 'klidný chladivý les', 'horká, větrná, rušná ulice', 'zastíněné posezení pod stromy na cestě', atd. Když děti vyzvete k zamyšlení se nad tím, jaký vliv mají rostliny a stromy na pocit z daného místa, posílíte jejich uvědomění si důležitosti přírodního světa pro kvalitu našeho života.

Tento úkol také nabízí příležitost k diskusi nad možným kariérem uplatněním v oblasti péče o životní prostředí, jako je například městské plánování, krajinná architektura, ekologie, péče o stromy a další.

Doplňková Aktivita:

Vytvořte scénář, například developerský plán na výstavbu obytného komplexu, který ohrožuje přírodní stanoviště, nebo nové silnice, která by zničila část místního parku. Pokud je to možné, použijte 'reálný' místní návrh – naleznete je na on-line portálu vašeho místního úřadu.

- Žáci reagují na vytvořený návrh: v roli místních obyvatel, podnikatelů, členů rady životního prostředí, ochránců zvířat atd.
- Kdo nebo co bude zasaženo (lidé, zvířata), pokud budou tyto rostliny nebo přírodní stanoviště zničeny?
- Jak budou zasaženi v krátkodobém, střednědobém a dlouhodobém horizontu, jaký je dopad na udržitelnost životního prostředí?
- Napište k tomuto návrhu oponující (nebo podpůrné!) vyjádření pro místní radu. Pokud jste použili reálný návrh, odešlete odpovědi žáků on-line, dodáte tak úkolu dodatečný zajímavý prvek ze skutečného světa.

Skicování terénu je důležitá dovednost, kterou můžete procvičovat na školním pozemku i výletech a vycházkách.

- Úkolem žáků je identifikovat významné stromy, rostliny a další přírodní prvky, stejně jako člověkem vytvořené struktury v krajině (v rámci nebo vně školního pozemku)
- Některé školy zauímají velkou plochu, jiné jsou menší a budou potřebovat jiné měřítko, aby byly zahrnuty povrchové materiály (asfalt, štěrk, dlažba, tráva), vertikální prvky (stěny, ploty) a stanoviště (stromy, keře, tráva, plevel). Menší plochy vyžadují detailnější průzkum, který pomůže objevit vynalézavost rostlin, díky které mohou přežít i v tom nejnepříznivějším prostředí.
- Zamyslete se nad rozmanitostí zvířat a drobných živočichů, kteří na vašem místě žijí díky přítomným rostlinám.
- Prozkoumejte povrchy půdy. Která místa jsou propustná pro vodu? Jak je řešen odtok vody? Jaké jsou důsledky v rámci povodní (vliv klimatických změn)?
- Mikroklima je také důležité: zaznamenejte vlivy orientace a převládajícího větru ve zkoumané oblasti.

Aktivita:

- Nakreslete skicu terénu. Do kresby zaznamenejte ID stromů, využití půdy člověkem, stanoviště podporující život zvířat, propustnost povrchových materiálů a topografii, která ovlivňuje místní mikroklima.
- Připomeňte žákům, aby na své skice vyznačili orientaci na sever.

Další podněty:

- Vědecké podněty pro výuku – tzv. tepelné ostrovy, kdy v hustě zastavěných aglomeracích se zvyšuje teplota a znečištění ovzduší.

Kritéria úspěchu

- ✓ Žáci dokáží sesbírat a zaznamenat důkazy ve formě skic a záznamů v terénním diáři.
- ✓ Dokáží vytvořit a používat mapy a plány k podpoře určitého postoje.